

**Markaziy bank tomonidan «Umumjahon pul haftaligi»
(Global Money Week) doirasida tashkil etilayotgan
talabalar o‘rtasida “Moliyaviy savodxonlik chempionati”ni o‘tkazish
QOIDALARI**

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Ushbu hujjat “Umumjahon pul haftaligi” doirasida o‘tkaziladigan “Moliyaviy savodxonlik chempionati”ni (bundan buyon matnda Tanlov deb yuritiladi) tashkil etish va o‘tkazishni tartibga soladi.

1.2. Tanlov yoshlar e’tiborini moliyaviy savodxonlikka (tejamkorlikka) jalb etish maqsadida Markaziy bank tomonidan intellektual musobaqa tarzida o‘tkazilmoqda.

1.3. Tanlov uch bosqichda o‘tkaziladi: saralash bosqichi, yarimfinal va final.

1.4. Tanlov g‘oliblari finalda maksimal ball to‘plagan ishtirokchilar orasidan aniqlanadi.

2. TANLOV MAQSADI

Tanlov maqsadi talabalarning moliyaviy savodxonlik, moliyaviy xizmatlar iste’molchilarining huquqlarini himoya qilish va moliyaviy matematika sohasidagi bilimini oshirib, ta’lim va tadqiqot yo‘nalishidagi ishlarini rag‘batlantirishdan iborat. Shu orqali quyidagi masalalar o‘z yechimini topadi:

- oliy ta’lim muassasalari talabalarining bank-moliya sohasidagi bilimlarini oshirish va moliyaviy savodxonlikni targ‘ib qilish;
- moliyaviy savodxonlik va moliyaviy matematika sohasida talabalarning ko‘nikmalarini hosil qilish.

3. TANLOV TASHKILOTCHILARI

Tanlov tashkilotchilari:

- O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki – Moliyaviy savodxonlikni oshirish va bank mutaxassislarini qayta tayyorlash departamenti;
- khiso.uz veb-sayti platformasi orqali Al-Xorazmiy nomidagi xalqaro onlayn-olimpiada maktabi.

4. TANLOV ISHTIROKCHILARI

Tanlov oliy ta’lim muassasalarining 1-4 kurs talabari o‘rtasida o‘tkaziladi.

5. TANLOVNI O‘TKAZISH TARTIBI

Ishtirokchilarni ro‘yxatga olish Al-Xorazmiy nomidagi xalqaro onlayn-olimpiada maktabi veb-saytida (www.khiso.uz) bo‘lib o‘tadi.

Tanlov uch bosqichda o‘tkaziladi: saralash, yarimfinal va final bosqichlari.

5.1. Tanlov saralash bosqichi

Tanlov saralash bosqichi har bir qatnashuvchining individual ishtiroki bilan onlayn shaklda o‘tkaziladi. Tanlov saralash bosqichining savollari khiso.uz veb-saytida joylashtiriladi.

Tanlov ishtirokchilariga qo‘yiladigan talablar:

Talaba tanlovda ishtirok etish uchun tanlovning khiso.uz veb-saytida ro‘yxatdan o‘tgan bo‘lishi lozim.

Tanlov tashkiliy qo‘mitasi tanlov ishtirokchilarining ushbu Qoidalarda belgilangan shartlarga muvofiqligini tasdiqlash bo‘yicha hujjat talab qilish huquqiga ega.

Tanlovning saralash bosqichida apellyasiya arizalari ko‘rib chiqish uchun qabul qilinmaydi.

5.2. Tanlov yarimfinal bosqichi

Tanlovning yarimfinal bosqichi birinchi saralash bosqichidan o‘tgan qatnashuvchilarning individual ishtiroki bilan masofaviy texnologiyalardan foydalangan holda (onlayn) o‘tkaziladi. Yarimfinal bosqichiga o‘tgan ishtirokchilarning ro‘yxatdan o‘tish vaqtida ko‘rsatilgan aloqa raqamiga khiso.uz administratori tomonidan SMS-xabar orqali tanlov yarimfinali havolasi yuboriladi.

Tanlov yarimfinal bosqichining savollari khiso.uz veb-saytida joylashtiriladi.

Tanlovning yarimfinal bosqichida apellyasiya arizalari ko‘rib chiqish uchun qabul qilinmaydi.

5.3. Tanlov final bosqichi

Tanlov final bosqichi Markaziy bankda bo‘lib o‘tadi.

Final bosqichiga chiqqan talabalar ikki jamoaga ajratiladi va jamoaviy tarzda finalda ishtirok etadi. Finalda muhokama etiladigan mavzular (kamida 5 ta) guruhlariga oldindan tayyorgarlik ko‘rish uchun ma'lum qilinadi. Tanlovning final bosqichida apellyasiya arizalari ko‘rib chiqish uchun qabul qilinmaydi.

6. G‘OLIBLARNI ANIQLASH TARTIBI

6.1. Tanlov saralash bosqichi

Tanlov saralash bosqichi elektron test shaklida o‘tkaziladi. Ishtirokchilar moliyaviy savodxonlikka oid **10 ta test savollariga** bir soat mobaynida khiso.uz veb-saytida javob berishlari kerak.

Elektron test bo‘yicha eng yuqori (maksimal) baho - **20 ball** etib belgilangan.

Tanlov saralash bosqichi natijalari bo‘yicha yakuniy jadval tuzilib, ishtirokchilarning undagi o‘rni to‘plangan ballar yuqoridan pastga qarab kamayib borish tartibida belgilanadi. Maksimal ball to‘plab, yarimfinalga yo‘llanma olgan Tanlov ishtirokchilari soni **20 tadan** oshmasligi kerak.

6.2. Tanlov yarimfinal bosqichi

Yarimfinal elektron formatdagi savol va masalalardan iborat. Bir soat mobaynida ishtirokchilar moliyaviy savodxonlik bo‘yicha **10 ta test savollari** va **4 ta masalalarga** javob berishlari zarur.

Elektron test bo‘yicha eng yuqori (maksimal) baho – **20 ball** etib belgilangan.

Moliyaviy savodxonlikka oid 4 ta masalalar uchun eng yuqori (maksimal) baho – **20 ball** etib belgilangan.

Tanlov yarimfinal bosqichi natijalari bo‘yicha yakuniy jadval tuzilib, ishtirokchilarning undagi o‘rni saralash va yarimfinalda to‘plangan ballar yuqoridan pastga qarab kamayib borish asosida belgilanadi. Maksimal ball to‘plab, finalga chiqqan Tanlov ishtirokchilar soni **6 tadan** oshmasligi lozim.

6.3. Tanlov final bosqichi

Final bosqichi **debat** formatida oflayn tarzda o‘tkaziladi. Debat ikki jamoa o‘rtasida 3ta mavzu bo‘yicha interaktiv munozara tarzida o‘tkaziladi. Jamoalarning chiqish tartibi bahs moderatori tomonidan qur'a tashlash yo‘li bilan aniqlanadi. Qarama-qarshi jamoalarning har biri ketma-ket ravishda chiqish qiladi (chiqish davomiyligi 10 daqiqadan oshmaydi), vazifa doirasida taklif qilingan pozitsiyani himoya qiladi va bahslashadi.

Har bir chiqishdan so‘ng raqib jamoa a'zolari chiqish qilgan jamoaga 2 tagacha savol berishadi. Jamoaga tayyorgarlik ko‘rish uchun 3 daqiqa va raqib jamoasining savollariga javob berish uchun 5 daqiqa vaqt beriladi.

Jamoalarning o‘zaro savollaridan so‘ng, Tanlov hay'ati a'zolari jamoalarga savollar berishadi. Ikkala jamoaga har xil yoki bitta savolni berish mumkin.

Jamoalarga tayyorgarlik ko'rish uchun 3 daqiqa va tanlov hakamlar hay'ati savollariga javob berish uchun 5 daqiqa vaqt beriladi.

Maksimal ball to'plagan 3 kishidan iborat 1 ta jamoa Chempionat g'olibi bo'lishi mumkin.

7. TANLOV TASHKILY QO'MITASI VA TANLOV HAKAMLAR HAY'ATI

Tanlov tashkiliy qo'mitasi tarkibi Markaziy bank va Al-Xorazmiy nomidagi xalqaro onlayn-olimpiada maktabi xodimlaridan tashkil etilgan. Ular quyidagilarni amalga oshiradi:

- ishtirokchilarni ro'yxatdan o'tkazish uchun havola e'loni;
- baholash mezonlarini ishlab chiqish;
- onlayn test uchun savollar ishlab chiqish;
- onlayn test savollarini khiso.uz elektron platformasida joylashtirish;
- onlayn test o'tkazish tartibi va shartlariga rioya etilishi ustidan nazoratni ta'minlash;
- Tanlov g'oliblarini taqdirlash bo'yicha dasturni ishlab chiqish va amalga oshirish;
- Markaziy Bank ijtimoiy kanallarida onlayn test natijalari bo'yicha axborot berib borish.

Tanlov ishtirokchilari ishlarni baholash uchun Markaziy bank xodimlari vakillaridan tashkil topgan Tanlov hakamlar hay'ati tuziladi.

Tanlov tashkiliy qo'mitasi 4-bandda ko'rsatilgan Tanlov shartlariga javob bermaydigan ishtirokchilarni ogohlantirishsiz musobaqadan chetlatish huquqiga ega.

8. TANLOVDA ISHTIROK ETISHGA ROZILIK VA ISHTIROKCHILARDAN KERAKLI TASDIQLAR

Tanlov jarayonida ishtirokchilar haqida olingan ma'lumot va ular tomonidan yuborilgan ishlar tashkilotchi va uchinchi shaxslar tomonidan axborot hamda hisobot berish maqsadida, shuningdek Tanlov bosh maqsadini amalga oshirishda (tanlov jarayonlarini e'lon qilib borish maqsadida khiso.uz veb-saytida, Markaziy bank ijtimoiy tarmoqlarida, moliyaviy savodxonlik bo'yicha finlit.uz veb-saytidagi matbuot relizlarida) moliyaviy savodxonlik va moliyaviy xizmatlar iste'molchilar huquqlarini himoya qilish masalalariga omma e'tiborini jalb qilish uchun istalgan shaklda foydalanish mumkin. Buning uchun ishtirokchiga qo'shimcha haq to'lanmaydi va ulardan ruxsat olinmaydi.

Tanlovda ishtirok etish ishtirokchining Tanlov Qoidalarida belgilangan shartlarni o'qib chiqqanligini va ularga rozi ekanligini anglatadi.

Tanlov tashkiliy qo'mitasi tanlov ishtirokchilari haqidagi qisman yoki to'liq ma'lumotlarni nashr qilishga va ishtirokchilar tomonidan bajarilgan ishlardan tadqiqotlar olib borish maqsadida foydalanish huquqiga ega ekanliklarini ma'lum qiladi.

Tanlov sovg'alari:

1-o'rin – **smart soat**;

2-o'rin – **hard disk**.

Tanlov g'oliblarini taqdirlash va sovg'alarni taqdim etish Markaziy bankda o'tkaziladi.

9. ARIZALARNI TAQDIM ETISH

Tanlovda ishtirok etmoqchi bo'lganlar khiso.uz elektron platformasida ro'yxatdan o'tishlari zarur.

Qo'shimcha savollar uchun quyidagi telefon raqamiga murojaat qiling:
+99871 212-73-56

Ro'yxatdan o'tish uchun zarur ma'lumotlar

F.I.Sh.	
Hudud, yashash manzili	
Telefon raqami	
O'qish joyi (OTM nomi)	